

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja trisporna petít-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 55.

V Ljubljani, v sredo 9. marca 1887.

Letnik XV.

Vera in narodnost.

Letošnji pastirski list Linškega škofa mil. gosp. dr. Ernesta Müllerja, o katerem smo po večem že nedavno govorili, vtegnil bi marsikoga zapeljati do napačne trditve, kar se je tudi že res zgodilo, da se človeku poleg vere za svojo narodnost ni treba nič poganjati. Tako Linški škof dr. Ernest Müller ni mislil, ko je pisal in izdal svoj zadnji pastirski list. Pač pa je imel pred očmi svojega prevzvišenega Učenika in Gospoda samega, ki je rekel svojim apostolom: Kamor pridete recite jim: „Mir Vam bodi“. In dalje: „Učite vse narode“. Kaj neki? „Vse spolnovati, kar . . .“ ne pa: „Učite jih, kako židje postanejo, le en jezik govoré.“ Imel je pred očmi svetega očeta, sedanjega papeža Leona XIII., ki si povsod prizadeva mir med narodi utrditi in duha nesloge med posamičnimi narodi uničiti. Cerkev božja smatra za eno svojih prvih dolžnosti, mir božji po svetu razširjati, kakor je po drugi strani hudičevo delo, razpor in sovražstvo med narodnostmi širiti, da drug družega koljejo in pobijajo, hudič sam se pa pri vsem tem v pest smeja.

V državi, kakoršna je naša, nam je pred vsem drugim mirú potreba, če hočemo, da nam bo mogoče živeti. Avstrijo drži skupaj le sloga njenih narodov, in z dobro vestjo lahko rečemo, da bo slavno cesarstvo v tisti dōbi razpadlo, kedar se pokaže v zunanji politiki taka razprtija, po kakoršni se prav sedanja parlamenta na Dunaju in v Budapeštu tako sijajno odlikujeta. Prav imajo sv. oče, da mir utrjujejo, kjer se jim za to prilika ponuja, in prav imajo škofje, da v svojih pastirskih listih mir med narodi priporočajo. Da se pa ta mir res napravi, treba mu je pred vsem trdne podlage, in res, da je ne vemo boljše in trdneje, kakor je vera, ktera nam pripoveduje od „Boga ljubezni“, ktera nas uči, da smo vsi bratje med seboj! Pri vsem tem ni prav nič treba, da vržemo narodnost v kot.

Vera in ljubezen ste res največji dobrini, ki jih človek na tem svetu imeti zamore — žal, da ste tako redki in tako malo kedaj združeni! Jako velika in dragocena je pa druga dobrina človeku — njegova narodnost. Razloček med obema je ta, da je vera čeznaravna dobrina, narodnost pa naravna

dedščina naša. Vera nas objema vse od iztoka do zatoka, narodnost deli nas v družine. Iz tega sledi, da ne smemo ne ene in ne druge prezirati, in kdor to stori, pregreši se nad Bogom in nad svojim narodom!

Škof Müller je rekel: narodnost, ker je manjša od vere, mora se prvi vклонiti, mora se ji podrediti. Kako naj se to razume? Ali morda tako, da tisti, kdor je dober kristjan, ne smé biti ob enem dober Slovenec, dober Čeh, dober Nemec? Kaj še! Čem boljši kristjan si, tem boljša podpora bodeš tudi svoji narodnosti, kateri bodeš s krščansko zmernostjo in pravičnostjo več koristil, ker bodeš zahteval le pravico, kakor pa tisti, ki bi hotel z glavo skozi zid, ki se pri tem takem naskoku navadno sam ubije. Vprašamo samo, čegav napor je boljši in več vreden: vstrajen, ki je vedno tudi dosleden, ali burjav pa ob enem vihravast — danes tako, jutri drugače; danes po vladi s kolom mahati, jutri pa se valjati v prahu pred njo. Od kod to? Iz pomanjkanja verskega prepričanja, iz kterega izvira pomanjkanje krščanske pravičnosti, ktera nikdar tega drugim ne privoči in ne dela, česar si sama ne želi od bližnjega zahtevati.

Če bi bili naši nasprotniki bolj verni in manj strastni, bi Slovenci vže zdavnej imeli, za kar se še dandanes poganjamo. Žal, da moremo zarad pomanjkanja enega pri nasprotnikih trpeti mi pomanjkanje drugega, kar se nam že od prvega pričetka spodobi. Prvo (vera) in kar iz tega izvira, se ne dá prisiliti in ne priučiti, temveč je poseben dar milosti božje, če tudi lastnina vseh narodov, drugega si pa človek tudi ne more sam dati, kajti nihče, kolikor je ljudi travo tlačilo od Adama pa do današnjega dné, si ni še sam volil prave svoje narodnosti rekoč: V tej le hočem rojen biti. Narodnost je ravno dobrina, ki jo vsakdo po božji naredbi pri rojstvu za doto dobi. Iz tega pa zopet sledi, da vera je prva, ker duhovna; narodnost pa druga, ker telesna in osebna dobrina. Obžalovanja vreden zdi se nam vsak Slovenec, kateri svojo vero, vero svojih očetov, za ktero je tolikanj dragocene slovenske krvi prelite, zataji narodnosti na ljubo. Prav tako pregrešil bi se pa tisti, kdor bi skušal z vero spodbiti narodnost, kar se sicer ne zgodi tako velikokrat,

dasi je tudi to mogoče in se je že zgodilo. Kdor bi tako delal, ta bi zlorabil božje reči za osebne, za posvetne namene. Toraj vera in narodnost naj bote v soglasji, ter naj delujete kakor duševne in telesne moči k dosegu enega, vzvišenega namena. Narodnostne izgrede brzda naj vera katoliška, verne v nemarnosti svari naj narodnost slovenska.

Nikakor toraj niso grajati potrebni in opravičeni opozori na razne verske malomarnosti, ki žalijo katoliški čut in katoliško prepričanje vernega Slovence. In vendar, žalibog, se od nekatere strani smrtno zameri vsaki še tako rahel opozor na verske ali narodne nepristojnosti. Bodisi; a mi mislimo, da spodkopavanje najlepših, najboljših in najtrdnjših stebrov našega naroda mirno in roke križem držaje gledati, je pač malo slovensko-narodno. Tu je treba toraj strogo ločiti pravo od napačnega, dobro od slabega, dovoljeno od prepovedanega ter nevstrašeno postopati po poti, ktero nam kaže vera v narodnosti. Kdor bi pa hodil le po poti, ki mu jo kaže narodnost ter bi se za vero nič ne brigal, ta bi za-se zabredel, mnogim pa bil v spodtiko. Daleč bi ne prišel, dosegel pa konečno gotovo celó nič.

In vendar se ravno dandanes toliko slepari z narodnostnimi frazami in toliko smeši versko prepričanje, kakor že zdavnej ne! Za to je treba tem bolj strogo ločiti vero in narodnost, kaj tirja ena, kaj druga od nas. Kdor bi mešal drugo z drugo, pregrešil bi se nad cerkvijo božjo, kdor smeši vero, pregreši se nad narodnostjo slovensko, ker smeši najlepšo njegovih svetinj, ktero smo si ohranili iz starodavnosti. Jezik slovenski se nam je že mnogo spremenil, opilil in zboljšal, odkar so se k počitku vlegli prvi naši učenci, vera pa, ki nam so jo pustili, je ostala nespremenjena. Ta nas je krepila in podpirala, da smo Slovenci ostali. Komur je ta na prodaj, mu je narodnost še prej in še laglje, kakor hitro kak dobiček malomarnežu kaže.

To je menda zopet zadosti jasen dokaz, da ne gré staviti narodnosti nad vero in bi Slovenci napačno ravnali, če bi hotli biti najprvo Slovenci, potem pa še le kristijani. Ne, tako ni pravo, ampak je narobe. Najprvo dober kristijan, potem tudi dober Slovenec, ki je Bogu in ljudem všeč!

LISTEK.

O Bolgarski.

(Dalje.)

Umeva se samo ob sebi, da taki mašniki bivajo zaničevani in brez vpliva. Mašništvo je tukaj zgolj rokodelstvo, kakor vsako drugo. O krščanskem nauku, o duhovnem voditeljstvu župnije ne more biti govorjenja. Pop nikdar ne pridiga. Na velike praznike govori ali bere ljudstvu vaški učitelj, ali kako, to si more vsakdo misliti. Vrhu tega so oni učitelji pogostoma brez vere, ter izvršujejo svojo polakneno si službo le zavoljo dobička.

V neki vasi na rumelijski meji je bil učitelj protestant, ki je v šoli otrokom razlagal zgodbe sv. pisma, ter se norčeval s svetimi podobami. Vkljub temu je bil pevec v cerkvi, ter je o praznikih pridigal grškim katoličanom. Druga dogodba iz tiste vasi je prav tako znamenita za ondotne cerkvene razmere. Na mejni postaji je stal oddelek

bolgarskih vojakov. Mladi častniki so menili, da imajo popa podučiti, kako ima službo božjo vrnati in cerkev oskrbljevati. Popu je bilo to prav všeč. Ko pride pa na postajo poljski častnik, gré pop sam k njemu, ter ga vpraša, kako naj podobe v cerkvi poobesi. Začuden mu odgovori Poljak: „Kaj meni to mari? Obesi si svoje podobe, kakor hočeš!“ A zdaj se je čudil pop, ker se mu je zdelo čisto naravno, da svetna oblast ima vladati tudi v cerkvi. — Take stvari so v grški cerkvi navadne. Vprašanju, je li mašno vino mešati z vodo, so prosili razločenja turškega sultana.

Tudi samostanov na Bolgarskem ni malo. Samostanci se imenujejo redovnike; toda nihče ne upaj, da najde pri njih redovnega življenja; o njem imajo le pičli pojem. Samostani niso nič drugega, kakor zbirališča popolnoma svetovno mislečih ljudi, ki se družijo iz raznih koristi, n. pr. zavoljo vgodnejšega življenja, ter se od svetovnih ljudi razločujejo le v tem, da nosijo redovno obleko, in da slabše živé od svetovnjakov.

Potnik, ki je obiskal samostan svete bogorodice

v Dobremdolu, vé povedati le o neprijetnih vtisih. „Razun nekterih svetih podob, so bile steklenice, puške, jedila in obleke v silnem neredu, razmetan denar, to je bilo edino, kar sem mogel najti v sobi prednikovi (hegumena, igumana). Knjige nisem našel nikjer, kajti ti menihi se pečajo z vsem drugim, le ne z znanstvom in pobožnimi vajami.“ Po drugih samostanih se bavijo menihi z ročnim delom, ter narejajo marsiktere predmete za na prodaj. Taka je n. pr. v samostanu Magliš ob panogi Balkanovi. Tam delajo menihi na posebno čudnem stroju nogavice, križe, rezbarine in podobne stvari.

4. Šole na Bolgarskem.

Do začetka tega stoletja je bila Bolgarska na prav nizki stopnji duhovne izobrazbe. Izmed prebivalstva na deželi je znal malokdo brati ali pisati, in celó premožni posestniki so zaznamenjevali plačane davke z zarezi na palčico po dolgem prekiano, ktere eno polovico je vrezal davkar, druga pa je ostala plačniku. Kadar se je plačeval davek, so

Trdno se drži obeh in spolnui, kar ti prva, kakor druga velevala in veruj, da boš kot čislani in pošten mož živel, ki bo svoji narodnosti na vse strani koristil ter tudi kot poštenjak, pravi slovenski poštenjak umrl.

Krščansko-katoliška vera nas ne bo prav nič ovirala pri borbi za naše narodne pravice, kajti ona se opira na večne resnice, ki so brez dvoma temelj vse pravičnosti. Krščanstvo je večna resnica za vse narode, narodnost je svetna, naravna dobrina, toraj nekaj časnega, minljivega. Narodnost je kakor naša mati, katero ljubimo, ne da bi pri tem Boga prezirali. Telesna mati nas je sama učila v najprvi naši mladosti, v tistih prebleženih letih, ko človek svet še v solnčni luči in pisanih lokah gleda, najprvo in čez vse Boga ljubiti, zakaj bi je toraj ne vbogali, če jo imamo res radi? „Iščite najprej božjega kraljestva in njegove pravice in vse drugo Vam bo privrženo!“

Politični pregled.

V Ljubljani, 9. marca.

Notranje dežele.

Avstrijske dvorne in najvišje vladne kroge so najnovejša usmrtovanja bolgarskih puntarjev v Ruščuku silno poparila, če tudi nihče ne more tajiti, da bolgarski vladarji kot taki ne bi bili pravilno postopali. Na Dunaji in v Budapeštu se bojé, da pojde sedaj le ves napor in trud po vodi, kar si ga je Avstro-ogerska prizadela, da bi omogočila sporazumljenje med Rusijo in Bolgarijo. Vsaj v poslednjem času je že vse nato kazalo, da se bo dalo brez preliivanja krvi napraviti, kar bi bilo Rusom ugodno, Bolgarom pa na korist. Sedaj iz vsega skupaj ne bo nič in prav nič čudnega ne bo, če nas sv. Jurij zopet kje tam doli v Bosni in Hercegovini najde na straži ob meji in čakajoče višjega povelja. Madjari so mislili še celó v delegacijah o teh usmrtenjih govoriti, pa jim je Kalnoky odsvetoval, da ne in jim je ob enem povedal, da je novica zlagana, da bi se bili zastopniki velesil do vladarjev obrnili s prošnjo, da naj se izvršitev smrtne obsodbe odloži; in prav to je bil pa menda povod, da so mislili Madjari grofa Kalnokya vprašati, če je kaj resnice na tem ali ne.

O **Žumberku** in **Marindolu** govoril je v hrvaškem deželnem zboru za poslanca Smičklasom, o katerem smo véteraj sporočali, poslanec Kamenar, ki je obžaloval, da take zadeve odsek brez vsakega vzroka odbija. Poročilo, ki ga je dal namreč odsek v deželnem zboru razdeliti, nasvetuje, da naj se Smičklasov predlog odbije. Kamenar na to našteva, kako delaven da je bil v tem oziru kranjski deželni zbor, ki si je vse prizadeval, da bi pridobil Žumberk in Marindol kranjski deželi. Tako bomo s časoma prišli ob vse; Medmurje vzeli so nam Madjari in Reko tudi. Minister Tisza je še le pred kratkim rekel: „Ali se je oglasil le eden hrvaških poslancev s kakim vgovorom?“ In sedaj se nekaj takega namerava z občinama Žumberk in Marindol. Banu krivdo pripisavati, bi bilo pač nespametno, kajti on ne more prav nič storiti in naj bi bil še tako navdušen Hrvat, ker bi pri takem deželnem zboru, kakor je naš, ne dobil potrebne podpore! Naš deželni zbor je, da Vam kar naravnost povem, silno lahkomišljen. Kar se mene tiče, bi še celó želel Žumberčanom, da bi h Kranjski prišli, ker bi ondi izvestno bolje za nje skrbeli. Toda tega ne smemo nikdar dopustiti. Kranjski deželni zbor in Madjari pečajo se že dolgo s to zadevo, hrvaški deželni zbor pa še nič. Proti takemu postopanju se odločno zavarujem. Tako sporočilo, kot je ono našega dotičnega odseka, je nevredno našega dežel-

nega zbora. — Za Kamenarjem poprime za besedo tudi še poslanec Posilović, ki se tudi odločno zadržuje proti takemu postopanju, kakor se ga je odsek za notranje zadeve navadil. Ta odsek namreč meni nič, tebi nič bana pozivlja, da naj se pobriga, da se priklopi Žumberk k Hrvaški. Ko bi sporočilo morda reklo: „Vlada naj skuša Žumberk Hrvaški prilastiti“, bi že nič ne rekel. Poročilo se tudi prav nič ne vjema z bansko častjo. Ali naj mar ban peticije sem pa tje pošilja? To je stvar, pripadajoča v področje deželnega zbora hrvaškega, kateri se ne sme nikakor odtežati. Zato naj se sestavi lasten odsek za Žumberške zadeve, ker oni za notranje zadeve je tako sestavljen, da ne more tega vprašanja tako povdarjati, kakor bi se to spodobilo. — Sekcijski načelnik Stanković je pojasnoval, da se je deželni zbor ob priliki vtelesovanja vojne krajine o teh dveh občinah izrekel, da naj se njuno vprašanje ne reši. Sedaj v tem oziru ni drugzega mogoče, kakor počakati, kaj bo rekel Dunajski državni zbor. Vlada tudi drugzega ne more storiti, kakor le na to delati, da se vprašanje nam vgodno reši. Pri tem jo bo podpirala tudi skupna vlada. Sumničiti pa vlade pri vsem tem ni prav nič potreba. — Deželnega zbora predsednik je na to sejo zaključil in glasovanje o tem vprašanju na danes napovedal.

Vnanje države.

General Jezusove družbe, **oče Beckx**, je sedaj že — v tretjič in res umrl. Dvakrat so ga že poprej za mrtvega razglasili in se je pri njem v resnici obistinila govoreca, da kogar po nedolžnem za mrtvega razglasé, še dolgo živi. Janez Peter Beckx je bil rojen 8. februarija 1795 v Sichemu na Belgickem. Že jako mlad stopil je v neki duhovski red, kjer je ostal, dokler ga niso za mašnika posvetili. Leta 1819 sprejela ga je družba Jezusova. Ker je bil jako spreten in nadarjen mladeneč, so ga višji silno čislali in so ga v najbolj važne misijone pošiljali. Ko se je Anhaltski vojvoda Ferdinand h katoliški veri spreobrnil, poslali so mu mladega očeta Beckxa za spovednika, kjer je ob enem postal tudi župnik ondašnje katoliške občine Anhalt-Koethen. Po smrti vojvode ostal je še dalje pri vojvodskem dvoru, ter je kasneje komteso Julijo na Dunaj spremil. Leta 1847 imenovali so ga za prokuratorja avstrijske jezuitske pokrajine. Kot tak pridružil se je o. Beckx takoj kolegiju prokuratorjev v Rimu. Ko so bili l. 1848 jezuitje za nekaj časa iz Avstrije izgnani, vrnil se je o. Beckx v Belgijo, kjer je vstopil kot suplent v kolegijum v Louvi, ter je kmalo postal rektor v dotičnem kolegiju. Leta 1853 poslali so ga v Rim na veliki shod, kjer so imeli voliti za o. Rothaanom generala. Izvoljen je bil o. Beckx. Da so jezuitje v poslednjih dvajsetih letih tolikanj dosigli, se je v prvi vrsti neutrudljivi delavnosti in bistroumnosti generala o. Beckxa zahvaliti. Tudi ranjki papež Pij IX. spoštoval ga je silno in je bilo v poslednjih mesecih njegovega življenja večkrat govorjenje, da bo podelil jezuitskemu generalu kardinalski klobuk. O. Beckx se je pečal prav mnogo tudi s katoliškim časnikarstvom. Leta 1879 objavil je v „Univers“-u članek o jezuitih in njihovi koristni delavnosti za katoliško cerkev. Ob enem je pa tudi dokazal, da se red v državno politiko nikjer ne vtika.

Iz Odeze je odšla po morji v Varso petnajsta divizija osmega ruskega vojnega kora, da, če bo treba, **zasede Bolgarijo**. Vrhovno poveljništvo dobil je generalguverner Roop. Da Rusija ne bo več dolgo čakala, je skoraj da gotovo. Sedaj je bila najbrž vsa stvar nalašč za to napeljana, da Rusija dobi povod Bolgarijo zasesti. Dokazano je skoraj, poroča nek časnik, da je ustajo v Ruščuku in Siliistriji provzročil ruski poslanec v Bukareštu, Hitrovo, ki ni štedil ne jezika, ne denarja, dokler je nesrečo provzročil, ktera pa še niti pri kraji ni; kajti, kakor se čuje, mož še ne misli mirovati, temveč ima že pripravljenih deset milijonov rubljev, da bo iz novega nakupil ljudi, ki bodo imeli dušo in telo naprodaj in pa zadosti nesramnega poguma, bratsko kri prelivati. Kapitana Nebolsin in Banderov ter major Grujev pribežali so v Orsovo, kjer so se silno

jezili, da je stvar tako spodletela. Glavno krivdo pripisujejo brezmiselnemu vodstvu in slabi dispoziciji. Naj možjé le sami sebe za nos primejo, pa bodo takoj pravega zadeli. Grozne novice prihajajo iz Sofije francoski listi. Črni vojski v Sofiji so namreč pobrali orožje, ker jo imajo na sumu, da bi jo utegnili s sovražniki potegniti. Strah in groza vladata povsod, ječe so že prenapolnjene, število političnih vjetnikov je naraslo že do 87 mož, 5 vjetih častnikov umrlo je pod palicami na klopi, kjer so jih pretepali. Vlada in državni prokurator pa objavljata lastnoročno podpisano izjavo vjetnikov, da jih nihče ne trpinči. Prav tako lagala je žena Karavelova, da so njenega moža v ječi tako trpinčili, da bo vsak čas umrl, pa se je dokazalo, da ni bilo prav nič res, ter da je zdrav v ječi „Črna džamija“, kjer ima jako prostorno sobo v družbi štirih Cankovcev, s katerim so se že prav do dobrega sprli. Vladarji mislijo oklicati neodvisnost Bolgarije. Od druge strani se pa zopet čuje, da je v poslednjem času na Bolgarskem vse polno srbskih agentov, ki za Milana propagando delajo, da bi ga oklicali za bolgarskega in iztočno-rumelijskega kralja, če bi se sedanja vlada umaknila, ali pa če bi Rusija deželo zasedla. Novica sicer ni gotova, še bolj neverjetno je, da bi Rusija tako politiko odobraval.

Laški republikanci na južno-francoskem živeči, imeli so nedavno v Marselji svoj zbor, na katerem so obsojali laško naselbinsko politiko. Potem so se vlekli pred laški konzulat, kjer so kričali: „Ob tla z monarhijo, ob tla z avstrijsko-laško zvezo! Živela republika in zveza s Francijo!“

Načrti, ki jih ima Bismark deloma že skovane, deloma jih pa za vsakdanjo potrebo sproti dela, so v resnici njega popolnoma vredni. Tako so nejasni, kakor vsa njegova politika. V prestolnem govoru prigovarjal je državnemu zboru, kolikor le najlepše je znal in vedel, da naj reši vojni predlog „prej ko more z veseljem in soglasno“. Kdor se sploh s politiko pečá, bo pritrdil, da se je na ta način še malo kje parlament privijal, kedar ga je bilo treba za domačo armado in njene potreščine navdušiti, kakor sedaj na Nemškem. Čudna je tudi nada Bismarkova, da mu bo parlament vse „kar najhitreje, z veseljem in soglasno dovolil“, kar si on želi, dasiravno ima v tistem parlamentu skoraj še vedno opozicija poglavitno in če že ne prvo besedo. Tak parlament, kakor si ga Bismark želi, bi pač ne bil noben parlament več, temveč glasovalni stroj, ki dela, kakor mu kolesje teče in kakor se vrti. Prav ta parlament, v katerem je Bismarku septenat že zagotovljen, mu bo kljubu temu še marsikako noč spanje kratil. Dalje se Bismark tudi nadja, da bo nemški sedanji parlament v vseh vprašanjih soglasno postopal, in da ga bo pri tistih edinstvo vodila. Tudi v tem oziru jako dvomimo o nadjani se edinosti, kajti v nemškem državnem zboru je mnogo poslancev, ki bi veliko ne žrtovali za posest Alzacije in Lorene, ker jih malo briga, ali je taista pri Nemčiji ali ne. Res se ne dá tajiti, da je bila pridobitev Alzacije-Lorene začetek zjedinjenja današnje Nemčije. Kakor je bila pa ta pridobitev začetek sedanje nemške slave, tako bi znalo ob njeni zgubi — naj bi se to kdaj zgodilo — tudi solnce slave nemški državi zatoniti in bi ne bilo drugzega, kakor kup razvalin, iz katerih bi zopet kakih pet tucatov držav in državice nastalo. — V državnem zboru imeli so dne 7. t. m. prvo berilo vojaškega predloga. Vojni minister je rekel, da staremu predlogu nima čisto nič novega dodati. „Pozabimo, kar je bilo in ozirajmo se združeni v bodočnost, ki je jako resna. Če je bil pregovor še kdaj resničen: „Kdor hoče imeti mir, pripravlja naj se na boj“, je ravno sedaj dvakrat resničen. Sprejmite toraj soglasno predlog, kar bo na Evropo silno dober vpliv napravilo nam na korist. Windhorst je rekel, da bo centum še le ob drugem berilu pokazalo svojo barvo. Evgen Richter je rekel, da je njegova stranka (Freisinnige) še vedno na tistem stališču, kakor je bila v prejšnjem državnem zboru. Zarad tega potegnili se bo tudi sedaj za Stauffenbergov predlog, t. j. za triletno dōbo. Če se ta predlog zavrže, glasovala bo stranka proti septe-

strnili polovici, naredili nove zareze, da so bile na obeh polovicah. Pri taki napravi je bilo res težko goljufati, ker nobeden sam ni mogel narediti ali izbrisati zareze. O veliki omiki pa ta rovaš gotovo ne priča.

Šole sicer so bile takrat po večih mestih, časih tudi po vaséh. Toda ker so Grki gospodarili deželo, zatirajoči bolgarski jezik in bolgarsko narodnost, so v šolah učili le grški.

Še le leta 1833 so v Grabovu ustanovili prvo bolgarsko šolo, in sicer največ na prizadevanje bolgarskih trgovcev v Odesi. Od tega časa se je šolstvo povzdigovalo. V Grabovu samem je bilo leta 1871 že šest deških šol in dve dekliški s 1500 otroki, in v vsi deželi je bilo v desetih letih od ustanovitve prve narodne šole 53 učilnic. V najnovejšem času se je ustanovilo čez 400 narodnih šol; v novi kneževini bolgarski je sobranje sklenilo posilno šolanje. To teženje za omiko daje Bolgarom tem lepše spričalo, ker vse svoje šole morajo ustanovljati in vzdržati iz lastnih pomočkov. Turška vlada že sto-

letja narodu neusmiljeno naklada nezmagljive davke, a da bi kaj malega storila na njegovo duhovno korist, to ji ne pride na pamet.

Ljudstvo je toraj samo sebi pripuščeno, nejevoljnost je tem večja v deželi, ker sosedna Srbska na svoje stroške sestavlja šole in plačuje učitelje, dasiravno so dajatve tam manjše.

Bolgarska dobiva pomočke, da more šole vzdrževati, nekaj iz prostovoljnih doneskov občin. Vrh tega dajo župne cerkve $\frac{2}{3}$ dohodkov iz svečarije; kajti sveče delati in prodajati je pravica duhovščine. Navadno tudi del občinskega sveta odstopijo šoli.

To se vé, da teh šol si ni misliti sijajnih. Glavna težava je v tem, da manjka sposobnih učiteljev, in še dandanes sta $\frac{2}{3}$ učiteljskih moči mladih ljudi, starih 17 do 24 let, pri katerih mora dobra volja nadomeščevati skušnjo. Pa so se storili tudi koraki, da se tako pomanjkanje odpravi s tem, da so pred tremi leti (1882) ustanovili učiteljska semenišča v Vraci in Šumnu; sploh moramo reči, da omika in šola je v deželi vidno napredovala. Gorečnost in darežljivost

v deželi za šole kaže morda najbolje, da je še dobrih tal v ljudstvu, v katerih more kaliti seme pravega nauka ter roditi sad resnične omike.

Pri takih razmerah je lahko umeti, da tudi katoliški misijonarji na Bolgarskem, poljski oo. ustajenci in francoski oo. avguštinci, velik del svojih skrbi obračajo šolam.

Prav na tem polju je moč največ storiti za pravi narodni blagor. Poročila o delovanju takih naprav so prav vesela; a vsako poročilo toži o pomanjkanju učnih moči, imenoma slavenskih duhovnikov in o pomanjkanju potrebnih pomočkov. V Odrinu n. pr. imajo ustajenci ustav za sedemdeset gojencev in šolo za več sto otrok; a vse skupaj je pod eno streho, ki žuga vsaki hip se podreti. Pred nekterimi leti so kupili staro poslopje za majhno svoto, pa že zdaj je izbirati: ali kupiti drugo hišo ali novo zidati, v drugem pripadu ne bo podstrehe ustavu, ki tako blagonosno dela za stvar božjo.

(Dalje prih.)

natu. Resnoba zunanjih zadev nam ni bila še nikdar neznana in se zaradi tega nismo nikdar upirali pomnožitvi vojne moči. Pač pa je bilo na dnevnem redu vedno le vojaško službovanje v mirnem času. Socijal-demokrat Singer je tudi rekel, da se bo njegova stranka septenatu upirala. Bismark je bil sicer navzoč, toda ni še nobene znil.

Izvirni dopisi.

Iz Dolenjskega, 7. marca. Na svojem potovanju križem svetá dospem nečega dne v Litijo, t. j. trg južne železnice. Tu obiščem svoje stare znanke in prijatelje. V medsebojnem pogovoru pridemo tudi na šolstvo, za katero se dandanes pač mnogo izdâ, a je vendar zbog tega še mnogo krajev, kjer otroci vsled velike oddaljenosti nikamor v šolo ne hodijo in ostanejo nazadnje vendar brez vsega, tudi najpotrebnejšega znanja.

Pač pa me je razveselilo, ko se mi je jelo pripovedovati, da se otroci v Litiji poleg ljudskošolskih predmetov, urijo tudi v izdelovanju malih, ličnih koškov (korbic). V tem podučuje jih namreč ondodni nadučitelj, kterega je poslal slavni deželni odbor lansko leto na tehnologični muzej na Dunaj, da se je ondi izuril v pletenji, vrboreji itd.

Že od začetka letošnjega šolskega leta pletó večji otroci, dve gospodičini in celó dve gospé lične koške iz slame (Espanthagos), ktera se dovaža večidel iz Amerike v naše kraje. Ko se bodo enkrat navadili izdelovati takozvane „Einkaufskörbe“, kteri so iz prej imenovane slame, jeli bodo učiti se izdelovanja „Stefaniekörbe“, „Altdeutsche“, dalje koške za papir itd. Zadnji izdelujejo se iz navadnega protja, ktero se razkolje in na nalašč za to pripravljenem obliču zobla ter potem splete. To pletenje je posebno zanimivo in uče se ga z največjim veseljem.

Kaka dobrotà je pač to za vsaki kraj! Ako znâ človek le nekoliko hitro plesti, lahko si zasluži na dan 80 krajcarjev ali celó jeden goldinar s primerno malim trudom. Taki izdelki pa se jako lahko spečajo, ker jih rabijo v vsaki družini in se dobivajo sedaj večidel iz Bavarskega; gotovo bi se vse to lahko doma izdelovalo.

Neprecenljive vrednosti, mislim, bi bilo, ko bi se pletenje, izdelovanje koškov, jelo podučevati v različnih zavodih, n. pr. v zavodu za sirote.

Kajti ako se otrok v sirotnišnici nauči tudi najpotrebnejših šolskih predmetov, vendar ne more si sam kruha služiti, ko zapusti zavod; prisiljen je iti h kakemu rokodelcu, da se izuri še v tem, kar mu najbolj ugaja in za kar je najbolj sposoben.

Ko bi se pa n. pr. v Ljubljanskem „Marijanišču“ vpeljal zanimivi poduk v pletenji, učili bi se ga otroci z največjim veseljem in bi prišli potem za prihodnost že kolikor toliko preskrbljeni med svet.

Učiteljskih moči zato nam ne manjka; treba bo le službo urediti in jo oddati učitelju, večjemu pletenja in vrboreje; vzlasti slednja bi donášala kmetovalcem stoternega sadú, ako bi se znali ž njo pečati.

Vodje pa, kterim je sirotnišnica „Marianum“ v varstvo in v oskrbovanje izročena, naj bi to misel nekoliko v pretres vzeli, kajti s tem bi zavodu več koristili, t. j. sirotam, kakor na vsaki drugi način.

Tudi na Dunaji in v drugih večjih mestih imajo v raznih zavodih nastavljen učiteljske moči, ktere podučujejo sirote razen najpotrebnejših šolskih predmetov tudi v kakem rokodelstvu.

Morda bi se dalo tudi v naši beli Ljubljani v tej zadevi kaj storiti.

Dostavek vredništva. Šolam nekteri, ali po pravici ali po krivici, ne bomo tukaj preiskovali, očitajo, da otroke polénijo in delu odvadijo. Tudi temu očitaju hočejo merodajni krogi v okom priti s tem, da so nastavljen povsod, tudi po selskih deklških šolah učiteljice rokotvornih del; dečki se pa vadijo v sadjarstvu. Tudi še na drugo okolnost so se začeli ozirati, na pletenje koškov itd. Vlada je pretečeno leto poslala tudi dva učitelja na Dunaj v tehnologični zavod, da se tam praktično izurita v pletenji. Ta dva gg. sta Funtek, sedaj učitelj na Mahu, in J. Cepuder, nadučitelj v Litiji. Naš dopisnik nam ravnokar pripoveduje, kako se tako podučevanje vrši v Litiji, da se otroci z veseljem urijo v pletenji itd. Gosp. dopisnik priporoča tudi to drugim šolam, posebno deškim sirotnišnicam, kar se na Dunaji tudi tako izvršuje, dalje priporoča g. dopisnik tudi verborje. Res, da tako podjetje je vse hvalevredno, in ima dvojno korist, šolski otroci bi se namreč dela

privadili, delo bi se jim priljubilo. Vsakdo spozná, kolike vrednosti v pedagogičnem oziru je delo; učenci bi si pa tudi za prihodnje življenje na ta način kaj pridobili, znali bi si sami kruh služiti. — Po prizadevanji vnetih rodoljubov in dobrotnikov človeštva so se razširile hišne obrtnosti, sedaj si pa gospod odbornik Murnik posebno prizadeva, da bi se pobišna obrt te ali one stroke vpeljala in razširila po Kranjskem.

Domače novice.

(Presvitli cesar) poklonil je občini Ročinj na Primorskem 200 gold. za popravo cerkve.

(Vabilo) k društveni besedi, ki jo priredi narodna čitalnica Ljubljanska v zgornjih društvenih prostorih v nedeljo dné 18. marca 1887. Vspored: 1. Iv. pl. Zajc: „Pozdrav brodarâ“, poje možki zbor z baritonovim samospévom: solist g. A. Pucihar. — 2. S. Gregorčič: „Lavorika na grob možu“, deklamuje g. dr. L. Požar. — 3. Liszt: a) „Faust-Valček“, b) „Tannhäuser-Paraphrase“, na glasoviru igra gospica Kubiček. — 4. Fr. Gerbič: „Gondoljerjeva pesem“, poje ženski zbor. — 5. Dr. B. Ipavec: a) „Lahko noč!“, b) „Pred durmi“, poje gosp. A. Dečman. — 6. a) Mendelssohn: Andante iz koncerta za gosli, b) Vieuxtemps: „Airs variées“, igra na goslih g. Eberhart, na glasoviru spremlja gospod pl. Janušowsky. — 7. Fr. Gerbič: „Moj spominek“, poje mešani zbor. — Vstop je dovoljen izključljivo le č. p. n. društvenikom čitalniškim. — Začetek ob 1/2 8. uri zvečer.

Čitalniški odbor.

(Kmetijsko potovalno predavanje) ima tajnik c. k. kmetijske družbe g. Gustav Pirc v soboto popoldne 12. t. m. ob 3. uri v Stopičah pri Novem mestu.

(V včerani seji mestnega odbora) omenjal je župan g. Grasselli pred vsem drugim groznega požara v deželnem gledališču kranjskem, ter je izrekel vsem, ki so se gašenja in rešitve vdeleževali, kakor n. pr. prostovoljnim gasilcem, c. kr. vojaštvu in mestnim redarjem najtoplejo zahvalo. G. podžupan Petričič poudarjal je pa zasluge g. deželnega glavarja grofa Thurna in mestnega uradnika g. Robide. Mestnima redarjema Ižancu in Rusu, ki sta prva ogenj zapazila, priznala se je remuneracija. — Za tem so storili vsi na novo v mestno občino sprejeti predpisano obljubo.

Mestni odbornik g. Hribar, ki je načelnik vodovodnega odseka, je pojasnoval jako natančno in določno priprave za bodoči vodovod, ter je predlagal: 1. Razpiše naj se konkurs na podlagi programa, kakor ga je izdelal deželni inženir Hrasky, za izdelavo dveh alternativnih nadrobnih načrtov o bodočem vodovodu. 2. Mestni inženir Wik pošlje naj se po mestih, kjer že take vodovode imajo. Dobro bi bilo, ko bi ga spremljal tudi kak mestni odbornik, ki naj bi se pri tej priliki pečal z administrativno stranjo vodovoda. Prvi predlog se je soglasno sprejel. Pri drugem predlogu je pa gosp. dr. vitez Bleiweis nasvetoval dostavek, da naj bi inženir Wik še le tedaj odšel na ogled vodovodov, kedar bodo že skupaj izdelani načrti, za ktere se bo konkurs razpisal.

Mestni odbornik, stavb. svetnik g. Potočnik sporočal je o zgradbi delavskih stanovanj na Vrtači ter je predlagal, da se je pri zgradbi držati zgradbenice, kakor se je taista določila že leta 1874. Naprava glavnega kanala naj se nikari ne dovoli. Pri tej priliki vprašal je mestni odbornik g. Ivan Hribar župana, če stavbeni odsek magistratni ni zapazil, da se je že pri zgradbi jahalnice stavbinska črta za dva metra prekoračila. Kaj se je proti temu ukrenilo? Župan priznava, da res zadeva neka krivda stavbeni urad, toda pravi, vzrok je pa že poprej iskati pri zgradbi Korsikove hiše, kjer se zgradba ni strogo držala odkazane ji proge.

(Pred porotniki) stal je letos prvi na vrsti dva-indvajsetletni dninar Janez Gospodarič zaradi hudodelstva uboja. Na Vseh Svetnikov dan je s fanti v Kamniku krajevarje kvišku metal. Kakor navadno so se tudi sprli. Pri tej priliki pobil je Gospodarič nekega Šubeljna menda s kolom. Ovadila ga je neka deklina Marija Uličar, ki je pa pri glavni obravnavi besedo umaknila in je bil Gospodarič z osmim proti štirim glasovom za nekrivega spoznan in opro-

ščen. Zato je pa sodnija takoj pričela preiskavo proti Mariji Uličar zaradi krivega pričanja.

(Samhaberjeve pesmi) je c. kr. kranjski deželni šolski svet za učiteljske in dijaške knjižnice prepo-vedal, kar se jim popolnoma spodobi.

(Pušico) ukradli so predsinočnjem na pokopališču neznanu cigani in so pri tej priliki tudi v mrtvašnico vlomili, kjer so luči prižgali.

(Naučnega ministra) mislijo prijeti slovenski poslanci takoj, ko se prične zopet državni zbor, zaradi c. kr. kranjskega deželnega šolskega sveta, zaradi njegovega znanega ukaza o vpeljavi nemščine na slovenskih večrazrednih ljudskih šolah. Tako se brzojavlja „Politiki“ iz Gradca.

(Čez Dravo) pri Ormoži napravili bodo most, ki bo jako pomenljiv za polajšanje in pospeševanje prometa med Hrvaško in Štajarsko.

(V koroški trgovinski zbornici) predlagal je Hupfeld za to skrbeti, da naj bi se vojaška postava v Avstriji tako preuredila, da bi ne zadrževala mladih še vojaštvu podvrženih trgovcev, če se želé taisti izseliti v inostranstvo, ker sicer ni nade, da bi si tudi Avstrija v Avstraliji in istočni Aziji do naselbin opomogla. Kaj pa, če se bodo trgovci drugam selili, kakor pa v Azijo in Avstralijo.

(Železnica Hrpelje-Trst) se bo podredila c. k. prometnemu ravnateljstvu v Pulji — vsaj za toliko časa, da se ustanovi tako ravnateljstvo tudi v Trstu.

Razne reči.

— Vážna za jezikoslovca je najnovejša knjižica Janeza Hanusza, docenta na Dunajski univerzi: „Z jezykoznawstwa i literatury ludowej“. V prvem delu imenuje pisatelj narode in narodiče indoevropskega plemena, in našteva tudi pisatelje, ki so se kaj pečali ž njimi. Vážen je ta del zaradi velike množine dat. V drugem delu pa govori pisatelj o tradicionalnem slovstvu ali tako imenovanem Folkloru: o narodnih pesmih, izročilih, legendah, vrazah, navadah, pregovorih, skratka o mnenji, življenji in nehanji kacega naroda. Pisatelj opisuje razviti Folklor rekoč: prišel se je v Angliji in negovali so ga v obče le bolj romanski narodi in ga še negujejo. Francozi, Španci, Portugizi in Lahi imajo mnoge zasluge za to svetovno znamenito znanost.

— Volkovi priklatili so se v velikih četah v Rogatiško okolico v Bosni, kjer so veliko škodo napravili med domačo živino. Bilo jih je sedem. V Rogatici napravili so nanje gonjo, toda brez uspeha, kajti volkovi so takoj na to dobro uro od Rogatice raztrgali nekega konja, kterega so polovico takoj prvo noč požrli. Ondašnji gozdni čuvaj najde raztrganega konja in ga s strihninon zastrupi. Drugo noč volkovi zopet nanj prideró, ga požró in vseh sedem pogine.

Telegrami.

Gradec, 8. marca. Štajarski Slovenci nameravajo proti Foreggerju v Celji dr. Serneca za kandidata postaviti.

Dunaj, 9. marca. „Wr. Ztg.“ objavlja od cesarja potrjeni ukrep delegacij. V ogerski delegaciji izročil je pa minister Kallay po prebranemu nunciju avstrijske delegacije potrjeno postavlo. Ob enem sporočil je delegaciji cesarsko zahvalo.

Krakov, 9. marca. V Dembici prijeli so ruskega orožniškega stražmeštra, ker se jim je zdel sumljiv vohunstva. Izročili so ga c. k. deželni sodniji v Krakovem, kjer je mož obstal, da ga je njegova predpostavljena gosposka poslala, da od Krakovega pa do Dembice ob gališki železnici zapiše, kar bo v vojaškem gibanju kaj posebnega in pomenljivega videl in zvedel.

Sarajevo, 9. marca. Dosedanji administrativni ravnatelj pri bosniški deželni vladi, baron Kutschera postal je civilni adlatus ondi.

Petrograd, 9. marec. Car in carica sprejela sta predvčeranjem Lobanovega. „Journal de St. Petersbourg“ piše o Ruščuških dogodkih in pravi, da se je ruski poslanik podpiran od nemškega poslanika obrnil do visoke porte, na kar je taista Riza-Beyu naročila vjetnike obiskati in če že več ne vsaj grozovitosti od njih odvracati. Članek se završuje z besedami: naša potrpežljivost ima svoje meje in tiste so sedaj prekoračene.

Sofija, 9. marca. Govorica o mobilizaciji in o shodu sobranja je izmišljena.

Umrli so:

6. marca. Milan Svetek, uradnikov sin, 3 leta, Nove ulice št. 5, Meningitis.

8. marca. Andrej Lukančič, kaznenec, 29 let, Ulice na Grad št. 12, Morbus Brighthii.

V bolnišnici:

4. marca. Janez Merkužič, delavec, 37 let, jetika.

Tujci.

7. marca.

Pri **Matiču**: Malkersdorfer, Rottenberg, Goldmann, Gross in Entremot, trgovci, z Dunaja. — Ignacij Wohl, potovalec, iz Grada. — Morie Einhorn, potovalec, iz Maribora. — Jaklič in Hoffmann, trgovca, iz Kočevja. — Dr. Smole, zasebnik, iz Št. Vida. — Majdič, posestnik, iz Domžal. — Kosowitz, zasebnik s sinom, iz Trsta. — Grunter, c. k. bilježnik, iz Logatec.

Pri **Slonu**: Unterberg in Frisch, trgovca, z Dunaja. — J. Anspart, potovalec, iz Českega. — Kardoš, potovalec, iz Ogerskega. — J. Habernig, zasebnik s hčerjo, iz Tirolskega. — R. Engelsberger, trgovec, iz Krškega. — Frane Gornik, župnik, iz Št. Ruperta. — Svetic, bilježnik, iz Litije. — Ed. Klemenčič, zasebnik, iz Idrije. — B. Globotsehnigg, potovalec, iz Kranja. — Dr. Jakob Schegula, odvetniški vajenec, iz Postojne. — Kristijana Demšar, učiteljica, iz Železnikov.

Pri **Bavarskem dvoru**: R. pl. Schiwitzhofen, c. k. stotnik, iz Dolenje Avstrijskega. — Ivana Štibil, zasebnica, iz — Saletu, župnik, iz Gradiške.

Pri **Južnem kolodvoru**: Ferd. Thaller, kupčevalec, z Dunaja. — Anton Endlich, potovalec, iz Gablevea. — Scherko in Knaus, potovalca, iz Grada. — Frane Zwar, trgovec, iz Štajarskega. — Janez Spelko, trgovec, iz Celja. — Kalinger in Breznikar, zasebnika, iz Beljaka. — Pučnik in Koschier, zasebnika, iz Kranja. — Perhnik Janez, posestnik, iz Uneta. — Frane Stergan, posestnik, iz Št. Ruperta. — Frane Novak, posestnik, iz Krškega. — Emil Moisišek, potovalec, iz Trsta.

Pri **Avstrijskem caru**: Janez Blatnik, posestnik, s hčerjo, iz Beljaka. — Jožef Sterbine, trgovec, s soprogo, iz Železnikov.

Pri **Virantu**: Matija Hočevar, poštar, iz Vel. Lašč. — Lorene Gerjolj, župnik, iz Vel. Lašč. — Matija Zakrajšek, posestnik, iz Vel. Lašč. — A. Kunstek, trgovec, iz Št. Vida. — Janez Marinčič, mesar, iz Št. Vida. — Jurij Meden, posestnik, iz Begunj. — Fr. Berdaus, poštar, iz Notranjskega. — Jožef Steh, posestnik, iz Dobropole. — Janez Karl, župnik, iz Dobruč. — Matija Lavrenčič, posestnik, iz Vrhpolja.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
	opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju		
7. u. jut.	741.16	— 3.2	brez. v.	megla	
8. 2. u. pop.	740.88	+ 9.2	sl. zap.	jasno	0.00
9. u. zveč.	740.82	+ 5.0	sl. zap.	"	

Zjutraj gosta megla, potem jasno. Srednja temperatura 3.7° C., za 1.1° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

9. marca.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	78 gl. 10 kr.
Sreberna " 5% " 100 " (s 16% davka)	79 " 60 "
4% avstr. zlat. renta, davka prosta	108 " 80 "
Papirna renta, davka prosta	95 " 75 "
Akcije avstr.-ogerske banke	849 " — "
Kreditne akcije	276 " 20 "
London	128 " 25 "
Srebro	— " — "
Francoski napoleond.	10 " 14 "
Ces. cekini	6 " 03 "
Nemške marke	62 " 75 "

Tržne cene

dné 9. marca. t. l.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	6.99	Špeh povojen, kgr.	— 68
Rež,	5.04	Surovo maslo,	— 90
Ječmen,	4.55	Jajce, jedno	— 2
Oves,	3.06	Mleko, liter	— 8
Ajda,	4.22	Goveje meso, kgr.	— 64
Proso,	4.87	Telečje " "	— 54
Koruza,	5.04	Svinjsko " "	— 60
Krompir,	3.03	Koštunovo " "	— 36
Leča,	11. —	Pišanece " "	— 55
Grah,	10. —	Golob " "	— 20
Fižol,	11. —	Seno, 100 kgr.	2.85
Maslo, kgr.	1. —	Slama, " "	2.85
Mast,	— 68	Drva trda, 4 mtr.	6.50
Špeh svež,	— 60	" mehka, " "	4.10

Zahvala.

Vsim, kateri so mojemu preljubemu očetu, gospodu

Matiji Dejak-u

poslednjo čast skazali, osobito v. č. g. dekanu Erjavcu, v. č. duhovščini, c. k. uradnikom, čitalnišnim udom Vipavskega trga, vrlim pevcem tržkim, vsim drugim tržanom in mojim duhovnjikom Vrhpoljskim izrekam najsrčnejšo zahvalo.

VRHPOLJE pri Vipavi dné 7. marca 1887.

Henrik Dejak,
duhovnik.

„Dijaška kuhinja“ v Celji.

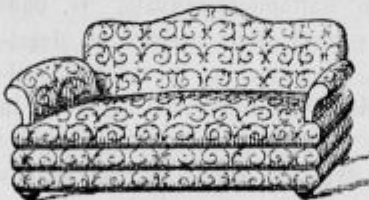
Izkaz darov:

Posojilnica v Celji je darovala	100 gl. — kr.
Društvo sv. Cirila i Metoda v Ljubljani	50 " — "
Kot pokrovitelj je vstopil:	
gospod M. Vošnjak, drž. in dež. poslanec je vplačal znesek	50 " — "
" J. Detiček, c. k. notar v Gornjem Gradu	50 " — "
" Davorin Škerbec, vikar v Konjicah	50 " — "
" Janez Schepitz, trgovec	50 " — "
Podporniki z vplačanim letnim doneskom 5 gl. so:	
gospod Fr. Mikuš, nadžupnik v Konjicah	5 " — "
" Ivan Modic, župnik na Prihovi	5 " — "
" Jan. Pospisil, lekarnar v Konjicah	5 " — "
" M. Ogorevc, trgovec v Konjicah	5 " — "
" Dr. Dragotin Prus, zdravnik v Konjicah	5 " — "
" Mih. Novak, c. k. sod. pristav v Konjicah	5 " — "
gospa Josipina Prus, roj. pl. Uhl v Konjicah	5 " — "
gospod Karol Gmeiner, župnik v Štirski	5 " — "
" Jurij Mezenšek, župnik v Čadramu	5 " — "
" Ant. Fröhlich, nadžupnik v Slatini	5 " — "
" Andr. Elsbaecher, trgovec na Laškem	5 " — "
" Anton Reich, c. k. uradnik v Gradei	5 " — "
" Dr. J. Muršec	5 " — "
" A. Brumen, c. k. sod. pr. v Sl. Bistrici	5 " — "
slavna rodbina Šket v Dramljah	5 " — "
gospod Turnšek, trgovec v Nazaretu	5 " — "
" Dr. Josip Vošnjak, dež. odb. v Ljubljani	5 " — "
gospa E. Zolgar, v Celji	5 " — "
gospod F. Žičkar, vikar v Celji	5 " — "
" Janez Jerman, trgovec v Celji	5 " — "
" L. Baš, c. k. notar v Celji	5 " — "
" Dr. Ivan Dečko, v Celji	5 " — "
" L. Potočnik, dekan v Gornjem Gradu	5 " — "
kot podporniki z mesečnim 50 kr. so pristopili	
gg. Frane Hugler, Ivan Janežič, Frane Rojnik, Vehovar, Dr. Horvat, Dr. Urban Lemež, Dr. Vrečko, Robič in Schuch in so vplačali vsaki po 50 kr. vkup	4 " 50 "
gospod Iv. Gaberšek, tajnik na Vranskem in vplačal za 4 mesece	2 " — "
Darovali so:	
Slavna banka „Slavia“, po glavnem zastopniku gospod Ivan Hribarju v Ljubljani	20 " — "
" Martin Stolz, kaplan v Čadramu	1 " — "
" Skaza v Šmarji pri Jelšah je dalje nabral od raznih čast. podpornikov v Šmarji darov	36 " 80 "
" Mih. Novak nabral od g. Janeza Pospisila v Konjicah dar	2 " 17 "
in od drugih častitih g. podpornikov v Konjicah	7 " 50 "
Čitalniški udje Celjski so darovali	16 " 50 "
Skupaj	560 gl. 48 kr.

Prisrčna hvala vsem častitim gospodom podpornikom naše učee se mladine. Tudi lepa hvala za priznalna pisma, da smo zadeli pravo, ker smo osnovali toli potrebno društvo in prosimo še ostale rodoljube, da še tudi oni darujejo po svojih močeh za ta blagi namen.

Celje, 8. marca 1887.

Maks Veršec,
blagajnik.

Da omogočim vsakemu omisliti si, kar je v vsaki sobi najpraktičnejše in najlepše, nastavl sem svojim divanom za malo časa nizko ceno

25 gl.

Moji divani preoblečeni so z modernim, trpežnim blagom, ki ne izgubi barve. Za dobro delo se jamči. Divani imajo pod sedežem predalo, a na zahtevanje izdelujem jih tudi brez istega. Resnim kupcem na deželi pošljem, če želijo, uzorec blaga franko. Gornja nizka cena velja le za malo časa, torej prosim, se pravočasno oglašati z naročili, za katerih najboljšo izpeljavo se jamči.

Anton Obreza,

tapecirar v Ljubljani, Ključarske ulice šte. 3.

Vsa v mojo stroko spadajoča dela, n. pr. salonske garniture, žimnice, posteljne uloge itd., izdelujejo se po ceni, brzo in solidno. Poprave v mestu in na deželi prevzemam in izvršujem na občno zadovoljnost. (10)

Vožnji red cesarjevič Rudolfove železnice.

Iz Ljubljane v Beljak.

Osobni vlaki				
Postaje	št. 918 po noči	št. 1714 zjutraj	št. 1716 dopoldne	št. 1712 zvečer
Ljubljana j. k.		6:40	11:40	6:25
Ljubljana R. k.		6:44	11:45	6:29
Vižmarje		6:53	11:55	6:38
Medvode		7:4	12:7	6:49
Loka		7:17	12:21	7:2
Kranj		7:31	12:38	7:16
Podnart		7:48	12:56	7:33
Radovljica		8:5	1:14	7:50
Lesce		8:12	1:24	7:58
Javornik		8:29	1:46	8:15
Jesenice		8:39	1:57	8:23
Dovje		8:56	2:18	8:40
Kranjska gora		9:21	2:48	9:04
Rateče-Bela Peč		9:37	3:3	9:18
Trbiž		9:55	3:20	9:33
	št. 904	št. 916	št. 902	
Trbiž	3:58	11:07	3:41	
Thörl-Maglern	4:11	11:17	3:55	
Podkloster	4:25	11:27	4:11	
Fürnitz	4:40		4:27	
Toplice Beljak (ostaj.)			4:35	
Beljak drž. ž. (ostaj.)	4:54		4:46	
Beljak j. k.	4:58	11:50	4:50	
	zjutraj	dopoldne	popoldne	zvečer

Iz Beljaka v Ljubljano.

Osobni vlaki				
Postaje	št. 915 dopoldne	št. 903 popoldne	št. 957 popoldne	št. 917 zvečer
Beljak j. k.	11:51	4:42	5:8	10:45
Beljak drž. ž. (ostaj.)	11:56		5:14	10:58
Toplice Beljak (ostaj.)	12:02		5:20	
Fürnitz	12:10		5:30	11:14
Podkloster	12:24	5:7	5:50	11:40
Thörl-Maglern	12:36		6:3	11:59
Trbiž	12:48	5:26	6:16	12:18
	št. 1711	št. 1713	št. 1715	
Trbiž	4:10	6:20	1:10	
Rateče-Weissenfels	4:26	6:36	1:30	
Kranjska gora	4:40	6:49	1:46	
Dovje	5:6	7:14	2:19	
Jesenice	5:26	7:34	2:43	
Javornik	5:32	7:40	2:50	
Lesce	5:51	8:04	3:15	
Radovljica	5:57	8:11	3:22	
Podnart	6:15	8:35	3:44	
Kranj	6:33	8:55	4:2	
Loka	6:49	9:13	4:20	
Medvode	7:05	9:28	4:34	
Vižmarje	7:17	9:41	4:46	
Ljubljana R. k.	7:26	9:50	4:55	
Ljubljana j. k.	7:30	9:55	5:—	
	zjutraj	zvečer	popoldne	

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.